

ERRENTAREN BANAKETA

Hego Euskal Herriko ekonomian sortzen den errenta gero eta handiagoa izan arren, aberastasun horren banaketa, hala ere, ez da berdin banatzen herritarren artean edo gizarte-klaseen artean. Beharrezkoa da aztertzea zer gertatzen den lanaren errentekin, batetik, eta enpresaburuen eta kapitalaren errentekin, bestetik. Eta azterketa hori egiteko, argitaratu berri diren 2007ko EAEko datuak erabiliko ditugu.

EAEko errenta-banaketa:

EAEEn, 2007an, BPGak %6,7 egin zuen gora termino nominaletan. Horren barruan, ustiapeneko soberakin gordinak %7'5 egin zuen gora; eta lanaren errentek, ordea, %6'8. Zerga garbiak %3'5 igo ziren.

Horiek horrela, aurreko urtean, 2006an, EAEEn sorturiko 100 eurotatik 48'22 soldatapeko langileak ordaintzera joan baziren, 2007an portzentaia hori antzera geratu da (48'26). Aitzitik, ustiapeneko soberakin gordina askoz gehiago igo da, eta BPGean 0'3 puntu gora joan da (2006ko %40'48tik 2007ko %40'88ra). Horrek esan nahi du ustiapeneko soberakin gordina 199 milioi euro hazi dela.

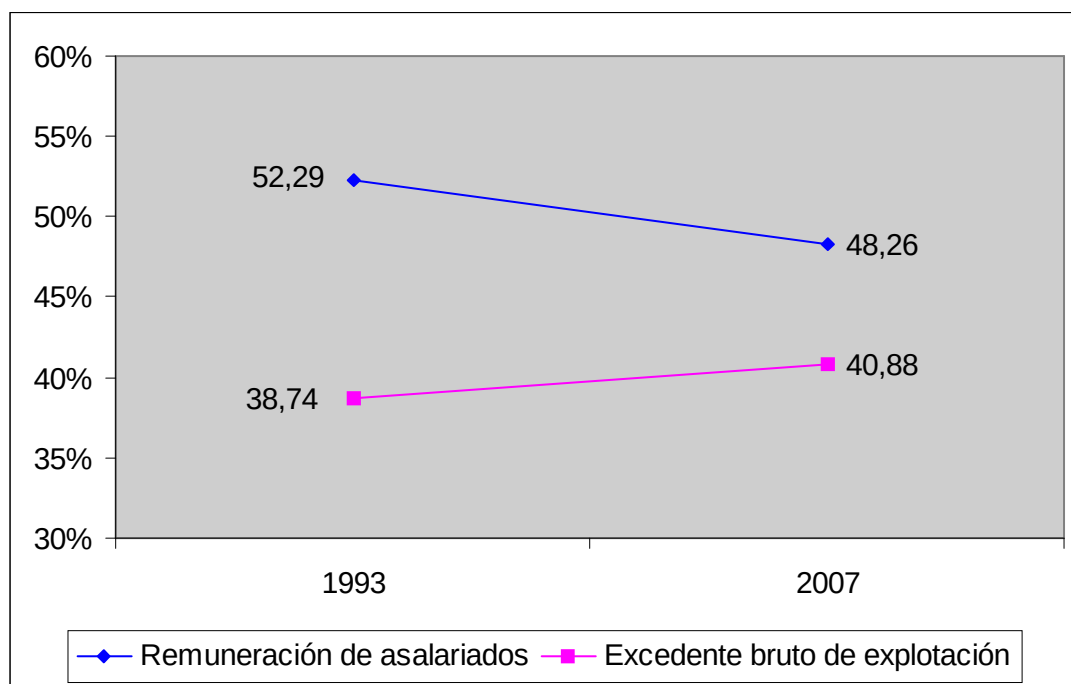
SOLDATAPEKO LANGILEEN ORDAINSARIAK ETA USTIAPENENKO SOBERAKIN GORDINA (BPG %). EAE, 2006-2007.

	2006	2007
Soldatapeko langileen ordaina	48,22	48,26
Ustiapeneko soberakin gordina	40,58	40,88

Iturria: Eustat

Hazkunde ekonomikoaren aldia (1993-2007) aztertuz gero, berehala konturatuko gara enpresaburuen eta kapitalaren errentei, batez ere, izan zaiela onuragarri EAEEn ongialdia (ustiapeneko soberakin gordina), soldatapekoen ordainaren kaltetan (langileei doakien aberastasunaren zatia).

SOLDATAPEKO LANGILEEN ORDAINA ETA USTIAPENEN SOBERAKIN
GORDINA (BPG %). EAE, 1993-2007

Iturria: Eustat

Hazkundera hasi zenetik (1993) lanaren errentek BPGean duten partehartzea beheraka joan da, nabarmen eta etengabe. Zehazkiago, soldatapekoen ordaina 1993an BPGaren %52,3 izatetik %48'3 izatera jaitsi da, 2007an.

Lanaren errentek lau puntu horiek galdu izanak bi ondorio dakar:

- Lanaren errenten partehartzea 2007an 1993koa bezalakoa izanez gero, iaz lanaren errentek benetan batu zutenaz gain 2.637 milioi euro gehiago batuko zuten.
- Soldatapeko langile bakoitza, aberastasuna banatzeko bilakaeraren ondorioz, 3.256 euro urtean galtzen ari da batatz bestez.

LANAREN ERRENTEN GALERA. EAE, 1993-2006

Lanaren errentak, guztira	2.637 milioi euro
Soldatapeko langile bakoitzeko	3.256 euro

Iturria: Eustat.

Lanaren errentek BPGean galdu dutena ustiapeneko soberakin gordinak gehitu du. Izan ere, 1993an ustiapeneko soberakin gordinak BPGean zuen portzentaia %38'2 zen, eta 2007an %40,9.

Ondorioak:

Errentaren banaketa irregularra politika neoliberalen ondorioetako bat da. Sistema ekonomiko neoliberalak desberdintasun sozialak dakartza bere baitan.

Desberdintasun horiek neurtzeko adierazle bat errentaren banaketaren bilakaera da. Horrek ematen digu aditzera BPGaren zenbat geratzen den soldatapekoen eskutan, eta zenbat doan ustiapeneko soberakin gordinera (enpresaburuen eta kapitalaren diru-sarrerak).

Kontuan izan behar dugu azken epealdi horretan hazkunde ekonomiko nabarmena izan dela BPGean. Beraz, bai enpresaburuen diru-sarrerak, bai soldatapekoenak igo dira kopuruz; hau da, orain gehiago irabazten dute biek ala biek. Horrek, hala ere, ez du esan nahi denen irabaziak BPGaren parean hazi direnik edo bestela esanda, denen irabaziak neurri berean igo direnik.

Ondo agerian geratu denez, errentaren banaketa okertuz doa Hego Euskal Herri osoan, eta horrela, soldatapeko langileen partehartzea BPGean gero eta txikiagoa da, eta ustiapeneko soberakin gordina gero eta handiagoa.

Lanaren errentek aberastasunean duten partehartzea gero eta txikiagoa denez, patronalak eta administrazio publikoek erabiltzen dituzten argudioetako bat baliorik gabe geratzen da. Haiek diotenez, ekonomiaren aldi berriari aurre egin nahi badiogu, langileen ekarpena soldaten neurrizko igoera izan behar da.

Baina bistakoa da soldatak ez direla izan ziklo ekonomiko berriaren bultzagileak. Onartezina da, beraz, ziklo berriaren ondorioak langileei leporatu nahi izatea; are onartezinagoa kontuan hartzen badugu lanaren errentek partehartzearen etengabeko galera izan dutela, hazkunde-garaian hazi beharrean.

Azken batean, hazkunde ekonomikoko aldiak ondorio txarrak ekarri dizkio langile jendeari, soldatapekoek pisua galdu baitute aberastasunaren banaketan, enpresaburuen eta kapitalaren errenten mesedetan.